

Dossier Companyia IES Picasso 2011

El centre

L'I.E.S. Pablo Ruiz Picasso està ubicat a Torre Baró i pertany al Districte de Nou Barris (Barcelona). L'any 1997 se li va atorgar la qualificació de Centre d'Atenció Preferent (CAEP), donat que s'escolaritzen alguns alumnes amb dificultats per assolir els objectius generals dels currículums normatius a causa de les seves condicions socials i culturals. No és una zona privilegiada socialment ni de població històrica estable. Té una mitja de 370 estudiants matriculats que segueixen l'ensenyament regulat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Durant els últims cinc anys de manera progressiva s'han incorporat alumnes nouvinguts i la proporció augmenta cada curs. En aquest moments representen un 80% dels alumnes matriculats al Centre.

La Companyia de teatre de l'IES Picasso

La trajectòria de la Companyia de teatre de l'IES Picasso s'ha anat consolidant des de l'any 2002 ocupant, de manera pionera, un espai mixte en el qual coincideixen per una banda: les activitats extraescolars dels alumnes d'un IES de Torre Baró (Nou Barris) i la creació artística en el camp de les arts escèniques per l'altra.

Ha inclòs sempre alumnes de totes les edats (des de 1r d'ESO fins a batxillerats), han participat un total de 187 nois i noies que al llarg dels anys han format part de cinc formacions d'un promig de 27 a 36 components, als que s'hi han afegit alumnes "en trànsit" que hi han col·laborat puntualment. Sense cap formació artística prèvia, aquesta experiència, a la que han seguit vinculats ex alumnes, ha estat la plataforma d'iniciació individual i col·lectiva no únicament a les arts escèniques sinó al coneixement i intercanvi amb altres experiències nacionals i internacionals.

Tots els espectacles han estat creats i dirigits per **Lluïsa Casas**, professora de llengua i literatura del Centre.

La producció i promoció dels espectacles s'ha fet des del Centre i ha estat portada per la seva directora i Conxita Rojas, també professora de l'IES Picasso.

Trajectòria de la c. de teatre 2002-2010

Obres realitzades:

“Cançó de Nadal”

“Escenes d’Oliver Twist”

”Com si fos Bob”

“Ni Romeo Ni Julieta”

“Els Monts”

Dos d’elles s’han fet també en castellà anant a representar-les a Madrid i Santander.

Premis :

Guanyador Nacional (Centre Escolars) de la sisena edició (2009) dels Premis Buero de Teatre Jove.

Menció Especial del Jurat del Premis Buero a la Millor Coreografia (2009).
Premi Ovidi de Catalunya, categoria de Centres Escolars (2009).

Premi Ciutat de Barcelona d’Educació.(2009)

Premi Nou Barris a la trajectòria de l’experiència Teatral.(2008)

Premi Fad d’Arts Parateatrals (Aplaudiment) Sebastià Gasch.(2007)

Accions desplegades/representacions

S’han realitzat 87 representacions en els següents espais :

Teatre Zona Nord
Teatre Poliorama
Sant Andreu Teatre (SAT)
Mercat de les Flors
Auditori Caixafòrum
Teatre Nacional de Catalunya
Teatre Joventut d’Hospitalet
Temporada Alta/Girona
Teatre Principal d’Igualada
Jardins Regidoria de Nou Barris

Teatre Municipal de Can Gomà, Mollet del Ballés
Sala Tantín de Santander
Círculo de Bellas Artes (Sala Fernando de Rojas) de Madrid
Teatro María Guerrero de Madrid

L'assistència a les representacions ha estat molt nombrosa i variada, amb tipologia diversa de públic.

Valoracions en premsa:

2001-2002

Es van estrenar dues obres de Charles Dickens: "Cançó de Nadal" i "Escenes d'Oliver Twist", totes dues van tenir un especial ressò dins del barri.

ESCENES D'OLIVER TWIST

Amb aquest espectacle van participar en la Mostra de Programes Culturals dels Centres d'Ensenyament Secundari Públics, organitzada per l'Ajuntament de Barcelona.

Els atorgaren el **Premi del Públic** i el **Premi Especial del Jurat**, participant a la Mostra Cultural *Couleurs el Culture*, organitzada per l'Ajuntament de Perpignan.

Al mes de juny l'obra, amb una versió ampliada, es va representar al Teatre del Centre Cívic Zona Nord. Una finalitat primordial del projecte era portar la representació a un públic ampli, amb produccions "comprensibles" però amb "exigència" artística. L'assistència i el recolzament de professionals de diferents àmbits artístics i institucionals va refermar l'objectiu anterior.

L'èxit de la funció va confirmar la singularitat de la posada en escena, realitzada per un col·lectiu sense cap tipus de formació teatral, en horari extraescolar i sense oblidar mai la motivació principal: integrar a tots els que volien participar-hi en un esforç conjunt i aconseguir un treball culturalment valuós.

- *"El pasado fin de curso asistimos a un prodigio: El espíritu de Charles Dickens se materializó en Torre Baró. Fue un prodigio mínimo y periférico, pero capaz de ponernos el corazón patas arriba y la sonrisa boba de quien a visto algo tan bello como un milagro en Milán".*
(Emilio Manzano, "Dickens, en Torre Baró", El Pais).

2002-2003

L'aval de professionals de teatre va permetre que la funció entrés dins el circuit professional. "Escenes d'Oliver Twist" es va programar en el Teatre Poliorama durant dos caps de setmana consecutius al mes de març.

La premsa va comentar:

- *"Charles Dickens mai no va imaginar que dos segles més tard les aventures d'Oliver Twist podrien engrescar els alumnes d'un institut de secundària. N'han creat una versió musical tan rodona i extraordinària que el Teatre Poliorama s'avé a representar-la".*
(M. Monedero, Diari Avui).
- *"Lo que empezó siendo una asignatura optativa se ha convertido en una compañía de niños- adolescentes, que representaran su obra en el Teatro Poliorama. Sin duda,, un hecho singular..."*
(Anna Portabella, La Vanguardia).
- *"Llorar de gusto, ¿saben ustedes de qué estoy hablando? Estoy hablando del placer infinito de asistir a una gran lección de vida: el trabajo de una compañía teatral formada por niños del IES Pablo Ruíz Picasso de Torre Baró- Nou Barris, barriada periférica de la Barcelona menos favorecida. Durante un par de fines de semana (aunque espero que se prolonguen: en el mismo teatro o en otra sala similar), inundaron de ilusión y talento el Poliorama de la Rambla"*
(Maruja Torres, El País semanal).
- *"Lo raro de la cuestión es que la compañía que pone en escena la obra está integrada por alumnos del I.E.S. Picasso y que una función que empezó como una obra escolar ha acabado por llegar al circuito teatral barcelonés. La calidad de la producción, que corre, como las interpretaciones, a cargo de los alumnos del instituto, ha permitido a estos jóvenes intérpretes dar el gran paso".*
(Guía del ocio).
- *"Els alumnes de l'IES Picasso, amb una sorprenent maduresa, van aconseguir aixecar el públic de les seves cadires. Transmissió d'emoció en estat pur..."*
(Diari Nou Barris).
- *"Un Crèdit Variable revela un dolç somni, èxit inesperat...,espectacle revelació "*
(Sonia Hernández. Diari de Montcada).

L'any 2003 va culminar amb la singular actuació en la **Sala Gran del Teatre Nacional de Catalunya**, dins dels Premis Escolars Anuals organitzats per la Conselleria d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

2004-2005

“Escenes d’*Oliver Twist*” s’inclou dins la programació del Festival Internacional de Teatre Temporada Alta, Girona./Salt.

- *“Escenes d’ Oliver Twist és l’únic espectacle no professional que presentem a Temporada Alta i ho fem perquè és una mostra clara que teatre i cultura són un nexa comú i integrador per a tots els homes i dones -els nois i noies en aquest cas- que viuen al nostre país i el presentem també perquè mai no hem vist un treball fet per alumnes d’ institut amb tan de mèrit com aquest.”*
Programa de Temporada Alta

- *“Els actors-alumnes, absolutament esplèndids, no són professionals, són alumnes de l’Institut Picasso, tenen caràcter, són decidits i creïbles, amb una coreografia de fons realment sensacional (...) és inusual que el mercat d’aquest país inclogui una obra d’ aquestes característiques en els circuits de temporada, però han estat capaços de captivar tothom amb una humil peça teatral escolar, fins el punt d’omplir el Poliorama i el Teatre Nacional de Catalunya.”*
Diari de Girona

- *“Música, gestos, textos y danza combinados en una impecable sucesión de escenas y coreografías explicaba la aventura londinense del huérfano. Lo que sucedía en el escenario era además, bellísimo (...) Me deslumbró estar ante un trabajo bien hecho, ente un ejercicio ejemplar de arte y educación que ilustra las posibilidades que conlleva un proyecto artístico compartido y exigente. Escenes d’ Oliver Twist debe ser la norma que , al mismo tiempo, pone al descubierto y activa las conexiones entre el mundo de la Cultura y la Educación, mundos a menudo absurdamente escindidos “.*
Revista Ñaque, Pruden Panadès

COM SI FOS BOB

Al mes de gener del 2005 es va iniciar un nou treball. Resultat: “Com si fos Bob”, un altre musical, que s’inspira en la figura de Bob Fosse. Es va presentar de nou a la Mostra d’Arts Escèniques organitzada per l’Ajuntament de Barcelona. Se li van atorgar dos guardons: Premis a la millor direcció i a la millor actriu revelació.

Al juliol del 2005 es va treballar en una versió més ampliada, de la que es van fer dues representacions al Teatre del Centre Cívic Zona Nord.

- *“Con este montaje, este grupo de teatro vuelve a mostrar el alto nivel de rigor artístico que alcanzó en el anterior espectáculo (...) se ha conseguido un producto de origen pedagógico de una calidad artística considerable que logra situarse sobre el escenario en concordancia al nivel de rigor y dignidad necesarios para reclamar público en sala (...), es un musical trepidante, donde los actores sirven a una acertada coreografía con una convicción impecable. “Com si fos Bob” es un espectáculo logrado, atractivo y que contagia entusiasmo; lo que unido a su intachable diseño dramático y coreográfico, permite disfrutar plenamente de su contemplación.”*

Noticias Teatrales, Miguel Pacheco Vidal

2005-2006

Al desembre del 2005 es fan dos representacions de “Com si fos Bob” al Teatre SAT de Barcelona.

Des de Madrid es rep l’oferiment de fer l’obra en castellà i presentar-la al Círculo de Bellas Artes (Sala Fernando de Rojas). S’accepta el repte i “Bailando con Bob” es presenta al mes de maig amb una acollida de públic i mitjans de comunicació poc habitual.

EL TEATRO ES PURA ESCUELA

Alumnos de un barrio obrero de Barcelona llevan sus montajes al circuito profesional

Los alumnos del instituto Pablo Ruiz Picasso, en una de sus actuaciones teatrales.

Bienvenidos al *cabaret*. Se apagan las luces y se abre el telón en el Círculo de Bellas Artes de Madrid. Los 27 actores que saltan al escenario logran emocionar al público con el espectáculo musical *Bailando con Bob*, un homenaje a la figura de Bob Fosse, coreógrafo y director de obras como *Chicago* o *Cabaret*. Los bailes son espectaculares, los personajes, creíbles, y los actores, alumnos y ex alumnos del instituto público de secundaria Pablo Ruiz Picasso, de Torre Baró, en Nou Barris, una zona obrera de Barcelona....

...Allí, viendo a los 27 chicos sincronizar sus movimientos siguiendo el compás de la música, teniendo en cuenta que son adolescentes y no son profesionales, es inevitable pensar en el enorme esfuerzo que han desarrollado. "Porque hay que recordar que el instituto no se ubica precisamente en una zona privilegiada socialmente ni de población histórica estable, y que el porcentaje de alumnos que terminan la ESO está por debajo de las media", dice el director del centro, Ignasi Llompart...

...Luisa Casas, la impulsora de todo, no deja de insistir en que el grupo, por el que han pasado ya más de 60 alumnos, trata, simplemente, de "enganchar" a los chavales. "Esto no es para resolver problemas. Lo hice porque intuí que era lo que debía hacer". "Y todo esto que se ha generado, ¿sirve de algo? Sí, aunque no sé exactamente para qué -se responde ella misma-, quizá se llevan consigo una experiencia vital irreplicable".

J. A. A. - Madrid
EL PAÍS - 19-06-2006

2006-2008

Es rep l'ofèriment d'un intercanvi Teatral amb l'IES Ría del Carmen de Santander que realitza activitats teatrals.

A la Sala Tantín de l'Obra Social de Caja Cantabria, es va representar "Bailando con Bob".

- *"Bailando con Bob, el celebrado espectáculo musical bajo la dirección de Luisa Casas, es un producto pedagógico, destacado por su calidad artística...Junto a la calidad artística, este proyecto de carácter didáctico implica valores tan constitutivos y fundamentales como el esfuerzo como medio de satisfacción personal o la responsabilidad en el trabajo individual y en grupo. Además este espectáculo es una muestra tangible de las virtudes del teatro como herramienta pedagógica.*

El Diario Montañés, Santander

Des de CaixaEscena es fa l'encàrrec d'un treball d'adaptació d'un clàssic. Presentació a CaixaFòrum.

NI ROMEO, NI JULIETA

Es tracta d'una lliure adaptació musical del primer i segon acte de "Romeo i Julieta" de William Shakespeare: en un barri de Barcelona, les rivalitats i els enfrontaments entre dos bàndols d'adolescents desencadenen situacions tenses. Una atracció amorosa, precipitarà reaccions i esdeveniments entre els components i les bandes.

Es fan dues primeres representacions a CaixaForum, i posteriorment es presenta al Teatre del Centre Cívic Zona Nord.

- *"El seu darrer espectacle "Ni Romeo, ni Julieta" ,és una nova oportunitat de compartir l'espacial intensitat del seu treball que fins avui ha fascinat tota mena de públics"*
Pruden Panadés, Directora de CaixaEscena
- *"Este grupo de teatro ha conseguido generar enormes expectativas, se han desenvuelto con frescura e intensidad juvenil, pero con rigor y maneras artísticas muy destacables. Es, sin duda, un fenómeno especial que rompe con notable éxito el esquema de la habitual representación escolar."*
Miguel Pacheco Vidal, Revista Ñaque

SÓN DISTINGITS AMB UN PREMI FAD SEBASTIÀ GASCH D'ARTS PARATEATRALS (APLAUDIMENTS):

"Lluïsa Casas i la Companyia de teatre de l'Institut Pablo Ruíz Picasso mereixen un aplaudiment per l'experiència del projecte socialitzador i coeducatiu realitzada per col·lectius d'alumnes sense cap tipus de formació teatral, el quals, dirigits d'una manera molt rigorosa quant als conceptes artístics i pedagògics, han aconseguit un treball molt valuós."

Són convidats a participar amb disset països al Festival Internacional Francòfon de Mollet del Vallès. Invitació per a participar a Festivals Internacional de Rennes i Romania.

Durant el mesos d'abril i maig es fan set representacions adreçades a diferents IES de Barcelona i a públic en general. Teatre Centre Cívic, Zona Nord. La reacció del públic escolar i del públic en general és "espectacular". Entrades exhaurides i públic de la ciutat que ve al barri.

Mes de Maig, actuació al Jardins de Regidoria de Nou Barris, dins de les festes del districte. Pati Central.

Són distingits amb el PREMI DE NOU BARRIS 2008 com a reconeixement del projecte teatral per la seva trajectòria i l'especial rellevància que ha obtingut.

Mes de juliol, dues representacions a Caixa Forum, dins de la programació Nits d'Estiu.

- *“Una singular versió de Romeo i Julieta de Shakespeare, protagonitzada per alumnes de l’IES Picasso de Barcelona. Malgrat que és infreqüent que un muntatge protagonitzat per estudiants de secundària estigui present en les programacions estiuenques, les Nits d’Estiu de CaixaForum brinden al públic la possibilitat de conèixer la bellesa d’aquesta versió lliure d’un clàssic.”*
Programa CaixaForum
- *“No és habitual que el Caixa Forum programi a les Nits d’Estiu una obra feta per alumnes d’un institut de Secundària però la filosofia i l’execució d’aquest projecte s’ho val. Són els alumnes de l’IES Picasso que posen dempeus una versió lliure musical del drama de Shakespeare amb passió i encert “*
Time Out , Barcelona

Mercat de les Flors, Teatre Joventut d’Hospitalet i representacions diverses adreçades a públic escolar i públic en general.

Són distingits amb el PREMI CIUTAT DE BARCELONA 2008 per la capacitat de generar un projecte que ha servit i fomentat el desenvolupament artístic, humà i acadèmic dels alumnes.

- *“Una coreografía perfecta. El efecto es bestial. El espectáculo es la bomba...”*
Julià Gillamon, La Vanguardia
- *“Cuatro montajes y varios espectáculos, cada vez mas solicitados y concurridos, formándose y evolucionando al ritmo de las imaginativas creaciones coreográficas de Luisa Casas. El espíritu de superación mediante la música y el baile...”*
Beatriz de Moura, El Periódico de Cataluña
- *“Un espectáculo lleno de mérito artísticos. La ‘ joie de vivre’ en escena. Un arranque con una fuerza que no abandona el escenario durante la casi hora y media que dura el espectáculo y que se contagia al público...”*
Sònia Hernández, Cultura/sLa Vanguardia

Entre el mes de maig i juliol del 2009 se’ls atorga dos Premis Buero Vallejo, segons el jurat integrat, entre d’altres, per: Mario Gas, Lola Herrera, Emilio Cutiérrez Caba, Paloma Pedrero, Juan Echanove, Silvia Marsó, Miguel Narros i Emma Suárez.

-Premi Ovidi (Fase autònoma de Catalunya)

- Primer Premi Nacional de la Sisena edició dels PREMIS BUERO de Teatre Jove (Categoria Centres Educatius).
- Els Premis Buero Vallejo estan considerats els guardons mes importants de teatre jove d'àmbit espanyol.

2009 - 2010

- La Companyia és convidada a formar part d'un espectacle professional del músic i artista Carles Santos - "Els Monts" .

Novembre:

"Els Monts" es presenta dins la Fira de la Mediterrània a Manresa. (dies 6 i 7 de nov/2010)

Espectacle "Els Monts"

"Carles Santos, va posar del revés la Plaça Major intercanviant els rols del públic i els artistes. Dues centes veus de la Polifònica de Puig-Reig i l'Orfeó Manresà... Van entrar en acció els actors adolescents de l'Institut Picasso de Torre Baró (atenció guanyadors d'un FAD i del Premi Ciutat de Barcelona), i el muntatge molt dinàmic i plàstic, va agafar altura a través dels textos del Perejaume".

(Jordi Bianciotto. El Periódico de Catalunya)

"Dins les parets de la Sala el Mirall, el treball i la constància de l'heterogeni, divertit i apassionant grup que dirigeix Casas factura setmana a setmana un somni fet realitat...Els assistents a l'espectacle de Manresa van fixar la mirada a l'escenari central, on una vintena d'adolescents van executar una llarga coreografia. No és un grup qualsevol. Reclutats per la seva qualitat i els premis assolits en els darrers anys...Els joves van demostrar talent i compromís i van registrar amb els seus moviments les constants vitals de la música de Carles Santos"

(Toni Mata, Regió 7)

"El grup de Teatre , de joves i adolescents, ha trencat tots els tòpics que estimagitzzen el seu barri i les seves produccions desperten entusiasme"

(El Punt)

"El grup de teatre ballant amb entrega, força i ductilitat en una coreografia gens fàcil...Música i dansa pels quatre costats. L'èxit és indiscutible."

(Marta Porter, Avui)